

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

P R O G R A M A

PENTRU EXAMENUL NAȚIONAL DE DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT

**ÎNVĂȚĂTORI/INSTITUTORI/PROFESORI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR
(ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR ÎN LIMBA ITALIANĂ MATERNĂ)**

DISCIPLINA DE EXAMEN:

**LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI UNIVERSALĂ PENTRU COPII,
LIMBA ȘI LITERATURA ITALIANĂ MATERNĂ, MATEMATICĂ,
METODICA PREDĂRII ACESTORA,
PEDAGOGIE ȘCOLARĂ ȘI ELEMENTE DE PSIHOLOGIE A EDUCAȚIEI**

NOTĂ DE PREZENTARE

Programa se adresează învățătorilor, institutorilor și profesorilor pentru învățământul primar, din unitățile școlare cu limba de predare în limba italiană maternă, care s-au înscris și vor susține examenul de definitivare în învățământ.

În elaborarea programei s-au avut în vedere următoarele principii:

- principiul continuității formării inițiale și continue, realizat prin evoluție în carieră și dezvoltare profesională;
- principiul coerenței modular-tematice a programei, asigurat prin articularea proiectării ei, prin modul de elaborare a competențelor generale și specifice, prin modul de selectare a conținuturilor ce vor face obiectul evaluărilor vizate, prin diversitatea formelor și a strategiilor evaluative sugerate pentru a fi utilizate în contextul acestor examinări;
- principiul adecvării și armonizării finalităților și a conținuturilor învățământului primar românesc cu direcțiile și spiritul schimbărilor din societate;
- principiul optimizării și inovării activității în învățământul primar, prin asimilarea celor mai noi achiziții din științele educației și din științele conexe.

Programa pentru examenul național de definitivare în învățământ a învățătorilor/ institutorilor/profesorilor pentru învățământ primar cu predare în limba italiană maternă vizează competențe abordabile din perspectiva dimensiunii cognitive, procedural-aplicative și atitudinale și propune o tematică ce corespunde tendințelor în evoluția disciplinelor. Este structurată pe trei secțiuni:

- *secțiunea 1* – discipline de specialitate (Limba și literatura italiană maternă, Limba și literatura română și universală pentru copii și Matematică);
- *secțiunea 2* – metodică predării disciplinelor de specialitate (Metodica predării limbii și literaturii italiene, Metodica predării limbii și literaturii române și Metodica predării matematicii);
- *secțiunea 3* – pedagogie școlară și elemente de psihologie a educației

COMPETENȚE GENERALE

- **Competențe în specialitate la Limba și literatura italiană maternă, Limba și literatura română și universală pentru copii și Matematică:**

1. de a utiliza adecvat conținutul științific propriu disciplinelor de examen;
2. de a aplica în situații educaționale concrete conținutul științific, valorizând valențele formative;
3. de a integra conținuturile de specialitate în contextul altor științe, argumentând și promovând strategii activ – participative de învățare;
4. de a produce corelații inter-/intradisciplinare, prin utilizarea unor tehnici eficiente de activitate intelectuală, stimulând creativitatea și inovația în plan profesional.

- **Competențe didactico-metodologice, aferente predării la ciclul primar a disciplinelor Limba și literatura italiană, Limba și literatura română și Matematică:**

1. de a prelucra conținuturile științifice specifice disciplinelor de examen, prin aplicarea în situații educaționale variate, specifice învățământului primar;
2. de a valorifica conținuturile metodicilor de specialitate, în vederea formării la elevi a competențelor cheie și transversale;
3. de a realiza conexiuni intra-/interdisciplinare, în contexte educaționale specifice învățământului primar;
4. de a opera cu conținuturile metodicilor de specialitate pentru luarea unor decizii care să conducă la reglarea (dezvoltarea / ameliorarea) componentelor procesului instructiv – educativ.

- **Competențe psihopedagogice:**

1. de a utiliza adecvat conceptele de bază ale disciplinelor psihopedagogice;
2. de a aplica în situații educaționale concrete conținutul științelor educației/psihologiei școlarului mic;
3. de a realiza conexiuni între achizițiile dobândite prin studiul disciplinelor psihopedagogice și domeniile de specialitate;
4. de a opera cu conceptele specifice științelor psihopedagogice pentru explicarea, interpretarea și argumentarea unor fapte, evenimente, procese educaționale.

Competențele specifice ce derivă din competențele generale vor fi prezentate în cadrul fiecărei secțiuni a programei.

Programa este structurată pe 3 secțiuni corelate cu structura subiectului la proba scrisă:

- secțiunea 1 – discipline de specialitate (Limba și literatura italiană maternă, Limba și literatura română și universală pentru copii și Matematică)
- secțiunea 2 – metodică predării disciplinelor de specialitate (Metodica predării limbii și literaturii italiene, Metodica predării limbii și literaturii române și Metodica predării matematicii);
- secțiunea 3 – pedagogie școlară și elemente de psihologie a educației

SECȚIUNEA 1 – DISCIPLINE DE SPECIALITATE

LIMBA ȘI LITERATURA ITALIANĂ MATERNĂ

A. COMPETENȚE SPECIFICE:

Competențe specifice pentru examenul de definitivare în învățământ în specialitatea limba și literatura italiană maternă, metodică predării:

1. Competențe de comunicare și relaționare:

- utilizarea conceptelor și teoriilor moderne de comunicare: orizontală/ verticală, complexă, diversificată și specifică;
- manifestarea comportamentului empatic și a „orientării helping”;
- proiectarea, conducerea și realizarea procesului instructiv-educativ, ca un act de comunicare;
- facilitarea comunicării învățător/ institutor-copii-părinți- alte cadre didactice;
- valorificarea metacomunicării în optimizarea relațiilor între cadre didactice;
- exprimarea orală cursivă, înțelegerea și utilizarea corectă a semnificațiilor structurilor verbale/ orale, a semnificațiilor mijlocite de limbajul scris;
- utilizarea creativă și expresivă a limbajului oral;
- accesarea diverselor surse de informare în scopul documentării;
- derularea unor proiecte de parteneriat școală-familie-comunitate.

2. Competențe metodologice:

- utilizarea adecvată a cunoștințelor de didactică generală, de didacticele disciplinelor, de psihologie și pedagogie școlară/ pedagogia învățământului primar în proiectarea și desfășurarea activității didactice cu copiii;
- proiectarea conținuturilor instructiv-educative în acord cu prevederile programei și cu nivelul grupei/ clasei la care învățătorul/ institutorul își desfășoară activitatea;
- utilizarea optimă a factorilor spațio-temporali, în vederea eficientizării procesului instructiv-educativ;
- proiectarea și utilizarea de strategii didactice eficiente în procesul de predare-învățare-evaluare;
- aplicarea corectă a pedagogiei învățământului primar în procesul de predare-învățare-evaluare;
- abordarea praxiologică a teoriilor cognitive moderne, în vederea stimulării, formării și dezvoltării capacităților de cunoaștere ale elevului;
- manifestarea unei conduite metodologice flexibile și inovative în plan profesional:
  - Utilizarea corectă a limbii italiene în receptarea și producerea mesajelor scrise;
  - Utilizarea registrelor stilistice diferite, în funcție de contextual comunicational;
  - Folosirea instrumentelor de interpretare și analiză stilistică a diferitelor texte literare și nonliterare;
  - Aplicarea conceptelor operaționale în activitatea de interpretare a textelor;
  - Argumentarea în scris a opiniilor personale;
  - Cunoașterea și aplicarea cunoștințelor de fonetică, lexic, morfologie și sintaxă în construirea propriului mesaj;
  - Relevarea valorilor morale și estetice ale textului;
  - Actualizarea și aprofundarea cunoștințelor de limba și literatura italiană maternă și metodică predării acestora;
  - Utilizarea tehnicilor de activitate intelectuală;
  - Integrarea în activitatea didactică a tipurilor diferite de lecții;
  - Utilizarea creatoare a metodelor de învățământ în cadrul predării limbii italiene.

2.3 Competențe de evaluare și autoevaluare a activității didactice:

- utilizarea conceptelor cu care operează evaluarea și a teoriilor moderne în domeniu;
- proiectarea unei evaluări eficiente, organic integrată în activitatea instructiv-educativă;
- utilizarea strategiilor adecvate de evaluare/ autoevaluare individuală/ de grup, precum și a strategiilor de interevaluare.

2.4 Competențe psiho-sociale:

- selectarea și aplicarea unor comportamente prosociale adecvate, de adaptare eficientă și rapidă la schimbările sociale și la provocările existente;
- operarea cu metode și tehnici eficiente de cunoaștere a naturii umane, în vederea unei comunicări eficiente cu toți partenerii;
- identificarea și aplicarea unor metode și mijloace eficiente de lucru cu copiii, pentru stimularea și facilitarea procesului de socializare a acestora;
- identificarea situațiilor conflictuale într-o relație, analizarea acestora și rezolvarea optimă a conflictului, prin aplicarea unui management eficient, care să valorifice influențele educaționale pozitive ale conflictului;
- asumarea rolului social pentru care a optat, în contextul unei imagini de sine adecvate propriei personalități și propriului status profesional deținut.

2.5 Competențe tehnice și tehnologice:

- adoptarea unei conduite psihopedagogice inovatoare în plan profesional;
- selectarea metodelor optime în vederea asigurării formării deprinderilor practice.

B. TEMATICA DE SPECIALITATE:

LIMBA ITALIANĂ

1. Fonetică și ortografie. Regulile de pronunție; grupuri consonantice și vocalice; accentul; despărțirea în silabe; "troncamento"; eliziunea; punctuația.

2. Elemente de lexicologie: formarea cuvintelor, derivarea cu sufixe și prefixe, compunerea. Relații semantice în semantica lexicală: polisemia și omonimia; sinonimia, antonimia.

3. Morfologie.

- Substantivul: genul, numărul; formarea genului feminin și a pluralului; substantive cu două forme de plural, substantive defective de singular/plural, pluralul substantivelor compuse.

- Articolul: hotărât, nehotărât, partitiv. Folosirea și omiterea articolului. Prepoziții articulate.

- Adjectivul calificativ: forme regulate, neregulate, invariabile. Gradele de comparație ale adjectivelor: forme analitice și sintetice.

- Pronumele personale: forme accentuate, neaccentuate în acuzativ și dativ, combinate; pronumele reflexiv, de politețe, posesiv, demonstrativ, relativ, interogativ, nehotărât.

Adjectivele pronominale. *Ci, vi, ne* cu valoare pronominală și adverbială.

- Numeralul: clasificare, folosirea numeralului cardinal și ordinal

- Verbul: conjugare și diateză. Modurile și timpurile. Conjugarea verbelor regulate, neregulate, defectivă. Folosirea auxiliarelor. Acordul participiului trecut. Folosirea formelor pronominale cu imperativul și cu modurile impersonale. Folosirea conjunctivului. "Periodo ipotetico". Concordanța timpurilor la indicativ și conjunctiv. Vorbirea directă și indirectă.

- Adverbul: clasificare și formare; gradele de comparație.

- Prepoziția, conjuncția, interjecția.

Bibliografie recomandată:

Pîrvu, Elena - *Gramatica limbii italiene*, orice ediție;

Serianni, Luca - *Grammatica italiana*, orice ediție;

M. Dardano e P. Trifone - *La lingua italiana*, Bologna, Zanichelli, orice ediție.

LITERATURA ITALIANĂ

Noțiuni de teorie literară:

Noțiunea de opera literară, limbajul poetic, imaginea poetică, subiectul, compoziția, personajul. Noțiuni de metrică și prozodie necesare analizei textelor poetice în ciclul primar.

Genurile literare. Principalele specii literare.

Opere literare:

- Carlo Collodi – *Le avventure di Pinocchio*
- Gianni Rodari – *Favole al telefono*
- Gianni Rodari - *Filastrocche*
- Italo Calvino – *Fiabe italiane*
- Edmondo De Amicis – *Cuore*
- Antoine De Saint – Exupéry – *Il Piccolo Principe*
- Pamela Lyndon Travers – *Mary Poppins*
- R. Kipling – *Il libro della giungla*
- Frank Baum – *Il mago di Oz*
- James Matthew Barrie – *Peter Pan*
- Lewis Carroll - *Alice nel paese delle meraviglie*
- Charles Dickens – *Un canto di Natale*

Bibliografie recomandată:

Libri:

1. **Balboni, Paolo** - *Insegnare la letteratura italiana a stranieri. Risorse per docenti di italiano come lingua straniera*, Guerra Edizioni, 2006;
2. **Ferroni, Giulio** - *Storia della letteratura italiana*, orice ediție;
3. **Rosa, Asor** - *Letteratura italiana*, orice ediție;

4. **Santagata, Marco; Carotti, Laura; Casadei, Alberto** - *Il filo rosso. Antologia e storia della letteratura italiana ed europea*, Roma-Bari, Laterza Edizioni Scolastiche, 2006, voll. I-III;
5. **Tellini, Gino** - *Letteratura italiana. Un metodo di studio*, Mondadori Education, 2011;
6. **R. Luperini, P. Cataldi, L. Marchiani, F. Marchese**, *Manuale di letteratura – I saperi di base: autori e opere, temi e immagini*, (voll. 1 - 4), G. B. Palumbo Editore, 2006.

Siti:

- www.filastrocche.it
- www.favoledebuonanotte.it
- www.giannirodari.it
- www.bdp.it/Rodari/
- <http://www.weebly.com/>

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI UNIVERSALĂ PENTRU COPII

A. COMPETENȚE SPECIFICE:

Candidații vor dovedi formarea următoarelor competențe specifice:

- 1.1. identificarea temei și a modului de reflectare a acesteia în textele studiate;
- 1.2. identificarea și analiza principalelor componente de structură, de compoziție și de limbaj specifice textului narativ;
- 1.3. identificarea și analiza principalelor componente de structură și de limbaj specifice textului dramatic;
- 1.4. identificarea și analiza elementelor de compoziție și de limbaj în textul liric;
- 2.1. utilizarea normelor ortografice, ortoepice, de punctuație, morfosintactice și folosirea adecvată a unităților lexicosemantice, compatibile cu situația de comunicare;
- 2.2. utilizarea relațiilor de sinonimie, antonimie, omonimie, polisemie în organizarea mesajului scris;
- 3.1. elaborarea unei argumentări scrise pe baza textelor studiate;
- 3.2. utilizarea unui lexic diversificat, recurgând la categoriile semantice studiate și la mijloacele de îmbogățire a vocabularului, pentru exprimarea nuanțată;
- 4.1. utilizarea categoriilor gramaticale învățate, în diverse tipuri de propoziții, prin folosirea unor tehnici eficiente de activitate intelectuală;
- 4.2. identificarea organizării morfologice și sintactice a textelor realizând corelații inter-/intradisciplinare.

CONȚINUT TEMATIC

A. Limba română

1. LIMBĂ ȘI STIL

- a) Limbă și limbaj.
- b) Limbă literară, limbă populară, limbă standard.
- c) Stilul individual și stilurile funcționale.

2. FONETICĂ ȘI FONOLOGIE

- a) Aparatul fonator și sunetele limbii române.
- b) Producerea și receptarea sunetelor.
- c) Clasificarea articulatorie și acustică a vocalelor și a consoanelor limbii române. Semivocale.
- d) Corespondența dintre litere și sunete.
- e) Segmentul vocalic: Diftong. Triftong. Hiat.
- f) Silaba. Structura analitică a silabei. Regulile silabației în limba română.
- g) Ortografia și despărțirea cuvintelor în silabe.
- h) Unitățile suprasegmentale intensive și extensive (accentul și intonația).
- i) Accentul. Regulile de folosire corectă a accentului în limba română.

3. PUNCTUAȚIE ȘI ORTOGRAFIE

- a) Principii care stau la baza ortografiei.
- b) Norme ortografice și norme ortoepice.
- c) Semnele de punctuație și de ortografie.
- d) Funcționalitatea semnelor de punctuație și a semnelor ortografice.

- e) Scrierea cu majusculă. Abrevierile.

4. LEXICOLOGIE

- a) Vocabularul, ca totalitate a cuvintelor limbii române.
- b) Vocabular fundamental și masa vocabularului.
- c) Organizarea vocabularului: Vocabular activ – vocabular pasiv. Vocabular literar – vocabular neliterar.
- d) Cuvântul ca unitate de bază a vocabularului.
- e) Sensul cuvintelor: sensul propriu și sensul figurat.
- f) Relații semantice între cuvinte (sinonimie, antonimie, omonimie, paronimie, polisemie).
- g) Structura morfologică a cuvântului.
- h) Îmbogățirea vocabularului (mijloace interne, mijloace externe).
- i) Resurse stilistice ale vocabularului.
- j) Expresii și locuțiuni.
- k) Frazeologia și contextualizarea.

5. MORFOLOGIE

- a) Părțile de vorbire flexibile (Clasificare. Funcții sintactice):
  - Substantivul
  - Articolul
  - Pronumele
  - Adjectivul
  - Numeralul
  - Verbul
- b) Părțile de vorbire neflexibile (Clasificare. Funcții sintactice):
  - Adverb
  - Conjunție
  - Prepoziție
  - Interjecție

6. SINTAXA

- Enunțul (tipuri de propoziții)
  - A. Sintaxa propoziției:
    - a) Părți principale de propoziție:
      - Subiectul – Clasificare; Exprimarea subiectului.
      - Predicatul – Clasificare; Exprimarea predicatului.
      - Probleme de acord
    - b) Părți secundare de propoziție:
      - Atributul – Clasificare; Exprimarea atributului.
      - Complementul – Clasificare; Exprimarea complementului.
  - B. Sintaxa frazei:
- c) Propoziția și felul propozițiilor
- d) Fraza
- e) Raporturile sintactice în frază: de interdependență, de coordonare și de subordonare în propoziție și în frază
- f) Mijloacele de exprimare a raporturilor sintactice în propoziție și frază
- g) Tipuri de subordonate în frază: subiectivă, predicativă, atributivă, completivă, circumstanțială.

Bibliografie - Limba română

1. Academia Română - Gramatica de bază a limbii române - Editura: Univers Enciclopedic Gold, București, 2010
2. Avram, Mioara - Ortografia pentru toți, Editura Academiei, București, 1990.
3. Avram, Mioara, Gramatica pentru toți, Editura Academiei, București, 1986
4. Angela Bidu-Vrâncianu, Narcisa Forăscu, Limba română contemporană. Lexicul, Editura Humanitas Educațional, București, 2005.
5. Constantinescu-Dobridor, Gh., Morfologia limbii române, Editura Științifică, București, 1974
6. Constantinescu-Dobridor, Gh., Sintaxa limbii române, Editura Științifică, București, 1994
7. Coteanu, Ion (coordonator), Limba română contemporană. Fonetica. Fonologia. Morfologia, ediția a II-a, București, 1985

8. Forăscu, Narcisa (coord.), Popescu, Mihaela, Dificultăți gramaticale ale limbii române, Editura Universității din București, 2001.
9. Guțu Romalo, Valeria, Corectitudine și greșeală. Limba română de azi, Editura Humanitas Educational, București, 2000.
10. Hristea, Theodor (coordonator), Sinteze de limba română, ediția a III-a, Editura Albatros, 1984.
11. Iordan, I.; Robu, Vl., Limba română contemporană, EDP, București, 1978;
12. Mariana, N. (2010). Limba română, (Note de curs), Universitatea „Transilvania” Brașov
13. Manualele de Limba romana, cl.aIXa, aXa, aXIa, aXIIa pentru Scolile Normale (ultima editie).
14. Marcu, Florin, Noul dictionar de neologisme, Editura Academiei, București, 1997.
15. Operele menționate în capitolul Continuturi.
16. Șuteu, Flora, Elisabeta Șoșa, Ortografia limbii române. Dicționar și reguli, Editura Saeculum I.O, București, 1995.

B. Literatura română și universală pentru copii

1. CREAȚIA POPULARĂ

a) Genul liric – lirica populară

- Colinde
- Proverbe, zicători, ghicitori
- Folclorul copiilor (cântece formulă, recitative, numărători)

b) Genul epic

- **Basmul** : *Greuceanu, Tinerețe fără bătrânețe și viață fără de moarte, Prâslea cel voinic și merele de aur.*

2. CREAȚIA CULTĂ

a. Genul epic

- **Fabula**: Jean de La Fontaine – *Greierele și furnica.*
- **Legenda**: Călin Gruia – *Povestea florii-soarelui*, Dimitrie Bolintineanu – *Muma lui Ștefan cel Mare.*
- **Basmul**: Mihai Eminescu – *Făt-Frumos din lacrimă*; Ion Creangă – *Povestea lui Harap-Alb*; Basmul modern: Carlo Collodi – *Pinocchio*, Lyman Frank Baum – *Vrăjitorul din Oz.*
- **Povești**: Ion Creangă – *Fata babei și fata moșneagului / Punguța cu doi bani*; Hans Christian Andersen – *Rățușca cea urâtă*; Frații Grimm – *Albă ca zăpada*; Charles Perault – *Scufița Roșie.*
- **Povestirea și schița**: Povestiri și schițe despre viețuitoare: Emil Gârleanu – *Căprioara / Gândăcelul*; Ioan Alexandru Brătescu-Voinești – *Puiul*; Ion Creangă – *Ursul păcălit de vulpe / Capra cu trei iezi*; Povestiri despre copilărie: I.L.Caragiale – *D-l. Goe / Vizită*; Octav Pancu Iași – *Iedul cu trei capre*; Barbu Ștefănescu-Delavrancea – *Bunicul / Bunica*; Mihail Sadoveanu – *Dumbrava minunată*; Povestiri și schițe care evocă trecutul istoric: Ion Creangă – *Moș Ion Roată și Unirea.*
- **Romanul pentru copii și despre copii**: Ion Creangă – *Amintiri din copilărie*; Mark Twain – *Aventurile lui Tom Sawyer / Aventurile lui Huckleberry Finn.*

b. Genul liric

- **Poezia despre copilărie**: George Coșbuc – *Iarna pe uliță, La oglindă / La Paști*; Elena Farago – *Sfatul degetelor.*
- **Poezia despre natură și viețuitoare**: Mihai Eminescu – *Revedere, Somnoroase păsărele*; Vasile Alecsandri – *Pasteluri, Miezul iernei*; Tudor Arghezi – *Zdreanță / Tâlharul pedepsit*; George Topârceanu – *Balada unui greier mic / Gospodina*; Elena Farago – *Cățelușul și chiop / Gândăcelul.*

Bibliografie – literatura pentru copii

1. Buzăși, I., (2001). Literatura pentru copii, (note de curs), Universitatea „1 Decembrie 1918” Alba Iulia.
2. Mihalache, Cosmin, Pascu Ana, Manolache, Carmen, Voicilă, Ciprian (2008). Îngeri, zmei și șoimărițe: mitologie pe înțelesul copiilor, București: Humanitas.
3. Negrilă, Iulian (1996). Literatura pentru copii. Arad: Editura Multimedia.
4. Norel, M., (2014), Literatură română și literatură pentru copii, (note de curs), Universitatea „Transilvania”, Brașov.
5. Pop, M., Ruxandoiu, P. (1999). Folclor literar românesc, București: E.D.P..
6. Stoica, C., Vasilescu, E. (1996) Literatura pentru copii (Manual pentru Școlile Normale - cls. a XII a), București: E.D.P..
7. Costea, O., Mitu, F., Stoica, C., Toma-Damșa, M., Vasilescu, E., Vlăduț, A. (1996) Literatura pentru copii (Manual pentru Școlile Normale - cls. a XIII a), București: E.D.P..
8. Operele menționate în capitolul Conținuturi.

A. COMPETENȚE SPECIFICE:**Candidații vor dovedi formarea următoarelor competențe specifice:**

- 1.1. selectarea și utilizarea unor modalități adecvate de reprezentare a mulțimilor și a operațiilor cu mulțimi;
- 1.2. recunoașterea și identificarea caracteristicilor numerelor naturale și raționale;
- 1.4. aplicarea regulilor de calcul și a proprietăților operațiilor cu numere naturale și raționale în rezolvarea ecuațiilor și a sistemelor de ecuații a problemelor matematice;
- 1.5. organizarea datelor în tabele și reprezentarea lor grafică;
- 1.6. operarea cu unități de măsură standardizate, folosind transformări;
- 1.7. utilizarea formulelor de calcul pentru aflarea perimetrului, ariei (pătrat, dreptunghi), volumului (cub, paralelipiped) și exprimarea acestora în unități de măsură corespunzătoare;
- 1.8. recunoașterea unor figuri și corpuri geometrice în configurații date și aplicarea proprietăților și a formulelor de calcul pentru determinarea unor elemente ale acestora;
- 2.2. identificarea în exemple/limbajul cotidian a noțiunilor: numere prime, numere compuse, fracții ordinare, fracțiilor zecimale;
- 2.4. analizarea și interpretarea rezultatelor obținute prin rezolvarea unor probleme din viața cotidiană;
- 3.1. utilizarea operațiilor aritmetice și a proprietăților acestora în calcule cu numere naturale;
- 3.2. analizarea unor situații practice cu ajutorul elementelor de organizare a datelor;
- 4.1. transpunerea unei situații-problemă în limbaj matematic, rezolvarea problemei obținute utilizând mulțimi, relații și operații cu mulțimi, ecuații, organizarea datelor și interpretarea rezultatului obținut;
- 4.2. interpretarea matematică a unor probleme practice prin utilizarea operațiilor cu fracții ordinare/ zecimale și a ordinii efectuării operațiilor.

B. TEMATICA**1. Mulțimi**

Noțiunea de mulțime. Exemplificări. Element. Apartenență. Moduri de determinare
Relația de incluziune. Definiție. Proprietăți
Egalitatea mulțimilor
Operații cu mulțimi. Definiții. Proprietăți. Reuniune. Intersecție. Diferență. Complementara unei mulțimi. Produs cartezian

2. Mulțimea numerelor naturale

Relația de echipotență
Cardinalul unei mulțimi
Axiomele lui Peano
Sisteme de numerație. Sisteme poziționale/ nepoziționale
Operații în $\mathbb{N}$. Definiții. Proprietăți

3. Mulțimile $(\mathbb{N}, \mathbb{Q})$

Definiții, proprietăți $(\mathbb{N}, \mathbb{Q})$
Operații în $\mathbb{N}, \mathbb{Q}$
Transformarea fracțiilor ordinare în fracții zecimale
Transformarea fracțiilor zecimale în fracții ordinare

4. Ecuații și sisteme de ecuații

Probleme care se rezolvă cu ajutorul ecuațiilor

5. Elemente de organizare a datelor.

Reprezentarea și interpretarea unor dependențe funcționale prin tabele, diagrame și grafice

6. Unități de măsură pentru lungime, arie, volum -capacitatea vaselor, masă, timp. Transformări**7. Elemente de geometrie**

Punct, dreaptă, semidreaptă, segment, linie frântă/curbă, unghiuri
Poligoane: triunghiul; patrulater: paralelogramul, dreptunghiul, romb, pătratul, trapezul; Cercul
Relații metrice în triunghiul dreptunghic
Corpuri: paralelipiped, cub, piramidă, cilindru, con, sferă (recunoaștere, construcție).

C. BIBLIOGRAFIE:

Aron I., Herescu Gh., Dumitru A. - *Aritmetica pentru învățători*, E.D.P., București, 1996;
Rosu M., Roman M. - *Matematica pentru perfecționarea învățătorilor*, Ed. All, București, 1999
Manuale de matematică pentru clasele V-VIII;

SECȚIUNEA 2 – METODICA PREDĂRII DISCIPLINELOR DE SPECIALITATE

METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ITALIANE

Metodica predării limbii italiene în regim de limbă maternă în învățământul primar

A. Competențele psiho-pedagogice:

- înțelegerea obiectivelor învățământului contemporan;
- prelucrarea, transformarea, adaptarea conținuturilor prin aplicarea în situații educaționale specifice;
- realizarea sistemelor - corelațiilor între conținuturile asimilate;
- asimilarea conținutului psihopedagogiei vârstelor, psihologiei sociale, pedagogiei generale;
- înțelegerea genezei psihicului elevului.

B. Conținuturi metodice:

1. Conceptul de metodică a predării limbii materne. Sistemul unitar, principiile educației integrate a limbii materne.
2. Bazele psihice ale predării/învățării citirii. Pregătirea citirii, fundamentarea învățării scrisului.
3. Problemele de bază ale învățării citirii. Algoritmul învățării literelor prin metoda fonetică, analitico - sintetică, procedeele învățării citirii legate.
4. Lectura explicativă a textului, procedeele dezvoltării citirii cu voce tare și exprimării corecte.
5. Obiectivele, procedeele analizei textului literar (epice, lirice). Metode de învățare a citirii independente.
6. Învățarea sistemului de semne ale scrisului: învățarea scrierii literelor și legarea literelor.
7. Metodele dezvoltării deprinderilor de scriere. Dezvoltarea simultană a scrisului și scrierii corecte.
8. Dezvoltarea vorbirii, caracteristicile vorbirii copiilor, tipuri de vorbire. Conștientizarea principiilor comunicării, dezvoltarea vorbirii prin jocuri de rol.
9. Obiectivele și strategiile dezvoltării vorbirii (exerciții la nivel morfologic și sintactic).
10. Tipuri de lecții.
11. Pregătirea cadrului didactic pentru lecție.
12. Rolul materialului didactic la lecții.
13. Modalități de realizare a competențelor cadru și a celor specifice prevăzute de programa școlară pentru ciclul primar (metode, activități de învățare, conținuturi).
14. Proiectarea, realizarea și evaluarea lecțiilor de limba italiană.

BIBLIOGRAFIE

1. **Balboni, P.** - *Didattica dell'italiano a stranieri*, Bonacci, Roma, 1994;
2. **Balboni, Paolo E.** - *Italiano lingua maternal. Fondamenti di didattica*, UTET Università, 2006;
3. **Porcelli, Gianfranco** - *Principi di glottodidattica*, Editrice La Scuola, 2013;
4. **De Marco, Anna** (a cura di) - *Manuale di glottodidattica*, Carocci editore, 2012;
5. **Cerghit, I.** - *Perfecționarea lecției în școala modernă*, E.D.P., București, 1983;
6. **Cristea, S.** - *Dicționar de pedagogie*, Editura Litera, Chișinău, 2002.

METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE

A. COMPETENȚE SPECIFICE

Candidații vor dovedi formarea următoarelor competențe specifice:

- 1.1. abordarea flexibilă a curriculumului școlar și analiza funcțională a conținuturilor învățării;
- 1.2. aplicarea adecvată a principiilor, formelor și metodelor specifice comunicării orale și scrise;
- 1.3. utilizarea strategiilor specifice însușirii normelor limbii literare la clasele CP-IV;
- 2.1. valorificarea valențelor educative ale textelor literare/nonliterare utilizate în lecțiile de comunicare în limba română/limba și literatura română din clasele CP-IV;
- 2.2. alegerea și adecvarea strategiilor didactice de predare-învățare-evaluare în vederea formării competențelor specifice stabilite prin curriculumul pentru învățământul primar;
- 2.3. adaptarea demersului didactic la nevoile reale ale elevilor, prin individualizarea și diferențierea învățării;
- 3.1. valorificarea corelațiilor intra-, interdisciplinare prin abordarea integrată a învățării la disciplinele *Comunicare în limba română/ Limba și literatura română*;
- 3.2. argumentarea utilizării diverselor modalități de abordare a textului literar;
- 4.1. valorificarea lecturii personalizate a programei școlare în proiectarea didactică pe termen lung și scurt;

4.2. utilizarea strategiilor adecvate de evaluare a activității elevilor în cadrul disciplinei *Comunicare în limba română/ Limba și literatura română*;

4.3. conceperea unor instrumente de evaluare, analiză și interpretarea rezultatelor în scopul optimizării acțiunii didactice.

B. TEMATICA

I. Curriculum în învățământul primar

- Specificul curriculumului și al conținuturilor curriculare pentru disciplina *Comunicare în limba română/Limba și literatura română* (ciclul primar)

II. Aspecte metodologice privind curriculumul de limba și literatura română în învățământul primar

1. Comunicarea orală

- Strategii de formare a comportamentului de ascultător/emisitor;
- Strategii de formare a câmpului auditiv (propoziție, cuvânt, silabă, sunet);
- Forme de activități care contribuie la sesizarea elementelor semnificative ale unui mesaj ascultat (CP - I-II și III-IV);
- Metode, procedee didactice și mijloace de învățământ folosite în dezvoltarea exprimării orale;
- Formarea competențelor de comunicare: conținuturi și contexte de realizare, articularea componentelor competențelor, criterii și cerințe în exersarea exprimării corecte.

2. Receptarea mesajului scris. Exprimarea scrisă.

- Procesul didactic (de predare-învățare-evaluare) la disciplina *Comunicare în limba română în clasa pregătitoare*;
- Strategii de predare - învățare - evaluare a citit-scrisului la clasa I (metode și procedee specifice, mijloace de învățământ);
- Specificul abordării textelor în învățământul primar:
  - Textul narativ (elaborarea planului de idei, povestirea, personajul literar, dialogul, descrierea);
  - Textul liric;
  - Textul nonliterar.

3. Organizarea textului scris în funcție de scopul redactării.

- Tehnica elaborării unui text scris: planul inițial, părțile componente. Contexte de realizare pentru clasele II-IV;
- Scrierea funcțională (bilet, felicitare, afiș, fluturaș, invitație, scrisoare, email);
- Scrierea imaginativă (pe baza unui șir de întrebări, pe baza unui suport vizual);
- Scrierea despre textul literar (povestirea, descrierea).

1. Formarea deprinderilor de exprimare scrisă în învățământul primar - particularități ale însușirii normelor limbii literare în clasele CP- I-II și III-IV (ortografie, ortoepie, punctuație).

5. Modalități de integrare a elementelor de construcție a comunicării în cadrul lecțiilor de *Comunicare în limba română / Limba și literatura română* (fonetică, vocabular, clase morfologice, sintaxă).

6. Învățarea integrată a disciplinelor *Comunicare în limba română/ Limba și literatura română*.

- Multidisciplinaritate, pluridisciplinaritate, interdisciplinaritate, transdisciplinaritate
- Ilustrarea didactică a unor abordări integrate în studiul disciplinelor *Comunicare în limba română/ Limba și literatura română*.

7. Modalități de activizare a elevilor în lecția de *Comunicare în limba română/ Limba și literatura română*

- Forme de organizare a activității elevilor; strategii de diferențiere, strategii de individualizare; învățarea prin cooperare;

8. Jocul didactic în orele de *Comunicare în limba română/ Limba și literatura română*

III. Evaluarea nivelului de pregătire a elevilor la *Comunicare în limba română/ Limba și literatura română*.

- Forme/tipuri de evaluare a rezultatelor și progresului școlar;
- Metode tradiționale și alternative de evaluare;
- Tipuri de itemi utilizați în practica școlară (CP și I-IV).

C. BIBLIOGRAFIE:

Barbu. M. – *Metodica predării limbii și literaturii române - învățământ primar*, Editura Gheorghe Alexandru, Craiova, 2008;
Cerghit, I. - *Perfecționarea lecției în școala modernă*, E.D.P., București, 1983;

Cristea, S. – *Dicționar de pedagogie*, Editura Litera, Chișinău, 2002;

Molan, V. - *Didactica disciplinelor "Comunicare în limba română" și "Limba și literatura română" din învățământul primar (ediție revizuită, actualizată și completată. Studii critice)*, Ed. MINIPED, București, 2014;

Șerdean, I. - *Metodica predării limbii române la clasele I-IV*, E.D.P., București, 1985;

Șerdean, I.- *Didactica Limbii și literaturii române în învățământul primar*, Ed. Corint, București, 2007;

***Organizarea interdisciplinară a ofertelor de învățare pentru formarea competențelor cheie la școlarii mici, *Program de formare continuă de tip "blended learning" pentru cadrele didactice din învățământul primar, proiect POSDRU/87/1.3/S/63113 (beneficiar MECS)*, suport de curs, 2012;

****Ghid de evaluare pentru învățământul primar*, SNEE, București, 1999;

***Programe școlare pentru învățământul primar - *Comunicare în limba română/Limba și literatura română*, în vigoare la data examenului.

A. COMPETENȚE SPECIFICE**Candidații vor dovedi formarea următoarelor competențe specifice:**

- 1.1. utilizarea elementelor metodice specifice pentru formarea unor concepte matematice;
- 1.2. identificarea resurselor materiale adecvate, a algoritmilor și tehnicilor specifice formării deprinderilor de calcul;
- 2.1. alegerea strategiilor didactice adecvate formării competențelor specifice disciplinelor Matematică și explorarea mediului / Matematică;
- 2.2. identificarea unor exemple relevante din cotidian care conduc la înțelegerea noțiunii de problemă și valorificarea lor în proiectarea didactică;
- 2.3. adaptarea demersului didactic pentru valorificarea laturii formative a activităților de rezolvare de probleme;
- 2.4. crearea unor demersuri didactice adecvate nevoilor reale ale elevilor, prin individualizarea și diferențierea învățării în contexte educaționale diverse;
- 3.1. valorificarea corelațiilor intra-, interdisciplinare prin abordarea integrată a învățării la disciplinele *Matematică și explorarea mediului/ Matematică*;
- 3.2. conceperea și argumentarea alegerii unor activități de învățare adaptate la diverse contexte educaționale, care să contribuie la formarea capacității de explorare/ investigare /rezolvare de probleme;
- 4.1. valorificarea lecturii personalizate a programei școlare în proiectarea didactică pe termen lung și scurt;
- 4.2. conceperea unor instrumente de evaluare, analiză și interpretarea rezultatelor în scopul optimizării acțiunii didactice;
- 4.3. alegerea unor strategii adecvate de reglare a procesului de predare-învățare-evaluare a conceptelor matematice și argumentarea soluțiilor alese.

B. TEMATICA

1. Specificul Curriculumului Național și al conținuturilor curriculare la disciplina *Matematică și explorarea mediului/Matematică în ciclul primar*
2. Elemente pregătitoare pentru formarea conceptului de număr natural în clasa I
3. Metodologia didactică a predării operațiilor în N
4. Metodologia didactică a predării fracțiilor și a operațiilor cu fracții
5. Metodologia didactică a predării unităților de măsură
6. Metodologia didactică a predării elementelor de geometrie
7. Algoritmii de calcul în clasele CP - IV
Adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea, ordinea operațiilor
8. Metode de rezolvare a problemelor de matematică
Metoda figurativă (sumă și diferență, sumă și raport, diferență și raport), metoda comparației, metoda falsei ipoteze, metoda drumului invers, regula de 3 simplă, probleme nonstandard
Etapele rezolvării problemelor
9. Modalități de activizare a elevilor în lecția de matematică
Forme de organizare a activității elevilor; strategii de diferențiere, strategii de individualizare; învățarea prin cooperare
10. Jocul didactic în lecția de matematică
11. Caracterul practic-aplicativ al matematicii
Contexte de aplicare (explorare, investigare, aproximare, comparare, măsurare, experimentare)
12. Abordări didactice interdisciplinare în studiul matematicii

C. BIBLIOGRAFIE:

- Aron, I. - *Metodica predării aritmeticii la clasele I-IV*, E.D.P., București, 1973;
- Bolboacă, L. - *Didactica modernă*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2001;
- Burtea, G. (coordonator) - *Matematica și logica pentru școlari*, Ed. Corint, București, 1995;
- Cerghit, I. - *Perfecționarea lecției în școala modernă*, E.D.P., București, 1983;
- Cristea, S. - *Dicționar de pedagogie*, Editura Litera Educațional, Chișinău, 2002;
- Magdaș, I. - *Didactica matematicii pentru învățământul primar și preșcolar- actualitate și perspective*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2010;
- Neacșu, I. (coordonator) - *Metodica predării matematicii la clasele I-IV*, E.D.P. București, 1988;
- Paraschiva Purcaru, M. - *Metodica activităților matematice și a aritmeticii pentru institutori/profesori din învățământul primar și preșcolar*, Ed. Universității "Transilvania" Brașov, 2008;
- Petrovici, C. - *Didactica matematicii pentru învățământul primar*, Ed. Polirom, București, 2014
- Rosu, M., Roman M - *Didactica matematicii în învățământul primar*, MEC, Proiectul pentru Învățământul Rural, 2007;

<http://www.bp-soroca.md/pdf/matematica%20in%20clasele%20primare.pdf>

Săvulescu, D. (coordonator) – *Metodica predării matematicii în ciclul primar*, Ed. “Gheorghe Alexandru”, Craiova, 2008;

****Programe școlare pentru învățământul primar - Matematică și explorarea mediului/Matematică*, în vigoare la data examenului;

<https://didactika.files.wordpress.com/2008/05/modul-recuperarea-ramanerii-in-urma-la-matematica.pdf>

***Organizarea interdisciplinară a ofertelor de învățare pentru formarea competențelor cheie la școlarii mici, *Program de formare continuă de tip “blended learning” pentru cadrele didactice din învățământul primar, proiect POSDRU/87/1.3/S/63113 (beneficiar MECTS)*, suport de curs, 2012;

****Ghid de evaluare pentru învățământul primar*, SNEE, București, 1999;

SECȚIUNEA 3

PEDAGOGIE ȘCOLARĂ ȘI ELEMENTE DE PSIHOLOGIE A EDUCAȚIEI

A. COMPETENȚE SPECIFICE

Candidații vor dovedi formarea următoarelor competențe specifice:

- 1.1. descrierea și explicarea corectă a ideilor, proceselor și fenomenelor educaționale;
- 1.2. utilizarea adecvată a cunoștințelor de pedagogie școlară și a elementelor de psihologie a educației, în contexte variate;
- 2.1. exemplificarea conceptelor, prin proiectarea conținuturilor instructiv-educative, în acord cu prevederile metodice și curriculare în vigoare, dar și cu particularitățile psiho - individuale și de vârstă ale școlarului mic;
- 2.2. manifestarea unei conduite metodologice flexibile și inovative pe plan profesional;
- 3.1. realizarea și valorificarea corelațiilor intra- și interdisciplinare, în vederea optimizării procesului de educație;
- 3.2. utilizarea strategiilor adecvate de evaluare/autoevaluare individuală și de grup, precum a strategiilor de interevaluare, care să valorifice influențele educative pozitive;
- 4.1. planificarea conținuturilor psihopedagogice, prin valorificarea strategiilor optime în vederea formării deprinderilor practice la școlarul mic;
- 4.2. interpretarea provocărilor specifice școlii contemporane și reformei învățământului românesc.

B. TEMATICA

1. Finalitățile educației. Ideal, scopuri, obiective

- a) Definirea și analiza operațională a conceptelor: finalitate, ideal, scop, obiectiv, activitate de învățare, sarcină didactică, produsele învățării, competențe.
- b) Finalitățile învățământului românesc. Finalitățile învățământului primar
- c) Taxonomia finalităților educaționale. Criterii și sisteme de referință.
După gradul de generalitate:
  - finalitățile macrostructurale (de sistem) - idealul pedagogic, scopurile pedagogice, obiectivele pedagogice;
  - finalitățile microstructurale (de proces) - obiective generale - specifice/intermediare – concrete/operationale;După conținutul psihologic: domeniul cognitiv (Bloom); domeniul afectiv (Krathwohl); domeniul psihomotor (Simpson).
- d) Operaționalizarea obiectivelor educaționale. Concept, modele de operaționalizare, relevanță practică, limite. Aplicații.
- e) Paradigma centrării pe competențe în proiectarea, implementarea și evaluarea programelor educaționale.
  - Pedagogia centrată pe obiective și pedagogia centrată pe competențe: aspecte comune și deosebiri, valori și limite

2. Procesul de învățământ – sistem și funcționalitate

- a) Procesul de învățământ – concept; structură; funcții; dimensiuni generale (funcțională, structurală, operațională); caracteristici generale (interacțiunea profesor - elev, interdependența informativ -formativ, mecanisme de reglare – autoreglare, abordarea sistemică).
- b) Analiza procesului de învățământ la nivelul interacțiunii dintre predare - învățare - evaluare.
- c) Normativitate în procesul de învățământ – concept, fundamente teoretice. Sistemul principiilor didactice: principiul participării conștiente și active a elevilor în procesul de învățământ; principiul caracterului intuitiv al învățământului (principiul intuiției/al legăturii dintre senzorial și logic); principiul corelării teoriei cu practica; principiul învățământului sistematic și continuu; principiul însușirii temeinice a cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor; principiul accesibilității și individualizării cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor; principiul asigurării conexiunii inverse în procesul de învățământ; aplicații în învățământul primar.

3. Învățarea școlară. Orientări contemporane în teoria și practica învățării la școlarul mic

a) Conceptul de învățare și de învățare școlară. Mecanisme și procesualitate. Forme, tipuri și niveluri de învățare. Teorii ale învățării (B. F. Skinner, J. Piaget, L.S.Vâgotski, P. I. Galperin, J. Bruner, D. P. Ausubel). A. Bandura, A. Maslow. Particularități ale învățării la vârsta școlară mică. Implicații pedagogice.

b) Forme / tipuri ale învățării. Condiții / factori condiționali ai învățării: condiții interne ale învățării școlare (procesele cognitive, afective, volitive; atenția; motivația; memoria; inteligența; creativitatea); condiții externe ale învățării școlare (pregătirea psihopedagogică și de specialitate a profesorului, ambianța naturală și fizică a învățării, mediul școlii și al clasei de elevi, mediul socio-familial, factori ergonomici și de igienă ai învățării). Interdependența dintre condițiile interne și externe ale învățării. Valorificare și optimizare.

4. Predarea. Orientări contemporane în teoria și practica predării

a) Conceptul de predare. Interacțiunea predare-învățare-evaluare; rolul feed-back-ului în optimizarea predării.

b) Predarea - act de comunicare didactică eficientă: structura și procesualitatea comunicării didactice (emiterea, receptarea, mesajul, calea de transmitere, ambianța, factori favorizanți și perturbatori, feed-back-ul); formele comunicării (verbală – paraverbală - nonverbală, verticală – orizontală, directă - mediată). Condițiile comunicării didactice eficiente.

c) Strategii și stiluri de predare.

d) Orientări contemporane în teoria și practica predării (predarea creativă, interactivă, centrată pe elev, reflexivă, predarea în team-teaching).

e) Modele de asigurare a eficienței predării și învățării școlare: exigențe, modele acționale, criterii de evaluare

5. Instruirea. Teorie, metodologie, tehnologie. Aplicații în învățământul primar.

a) Delimitări conceptuale: învățare, instruire, educare, informare, formare, metodă didactică, procedeu didactic, metodologie didactică, tehnologie didactică; funcțiile metodelor de învățământ.

b) Sistemul metodelor de învățământ:

- metode de comunicare orală (explicația, demonstrația,) – caracterizare și exemplificări;

- metode interactive (conversația euristică, dezbaterea, brainstorming, problematizarea, metoda acvariului, metoda mozaicului, metoda cubului) – caracterizare și exemplificări;

- metode de explorare a realității (observarea sistematică, experimentul, demonstrația, modelarea, studiul de caz) – caracterizare și exemplificări;

- metode de învățare prin acțiune practică (exercițiul, jocul de rol, jocul didactic, dramatizarea) – caracterizare și exemplificări;

c) Strategii de instruire: concept, componente structurale, tipuri, elaborare;

d) Moduri de organizare a instruirii: frontal, grupal, în perechi/ diade, individual, combinat;

e) Lecția ca modalitate de bază a organizării procesului de învățământ. Structura generică a lecției (evenimentele lecției): captarea și orientarea atenției; anunțarea scopului și a obiectivelor urmărite; reactualizarea celor anterior învățate; prezentarea optimă a noilor conținuturi; dirijarea învățării; asigurarea conexiunii inverse; verificarea și aprecierea rezultatelor; fixarea și păstrarea în memorie a materiei; transferul cunoștințelor. Tipuri fundamentale de lecții. Modalități de organizare alternative.

f) Instruirea asistată de calculator; ipostaze ale utilizării calculatorului în cadrul instruirii asistate

6. Evaluarea în procesul de învățământ

a) Definirea și analiza conceptului de evaluare. Operațiile evaluării (măsurarea-aprecierea-decizia-notarea).

b) Funcțiile evaluării: de informare, motivațională, de control, diagnoză, selecție și certificare, prognoză, reglare-autoreglare.

c) Forme/tipuri de evaluare a rezultatelor și a progreselor școlare: inițială, continuă/formativă, finală/sumativă.

d) Metode și tehnici de evaluare a rezultatelor și a progreselor școlare

- metode tradiționale: verificările orale, probele scrise, lucrările practice; metode și tehnici complementare/ alternative: observarea sistematică a comportamentului elevului, proiectul, portofoliul, fișele de activitate personală ș.a); aplicații în învățământul primar.

e) Tehnici și instrumente de evaluare a rezultatelor și a progreselor școlare; tipuri de itemi: obiectivi, semiobiectivi, subiectivi; construcția probelor de verificare și apreciere (corespondențe între complexitatea obiectivelor de evaluat și tipologia itemilor); baremul de corectare și de apreciere a rezultatelor școlare ale elevilor; valorificarea rezultatelor probelor de evaluare; aplicații în învățământul primar.

f) Modalități de asigurare a obiectivității în aprecierea rezultatelor școlare. Evaluarea performanțelor în învățare prin calificative. Aprecierile elevilor și semnificația acestora. Descriptorii de performanță – criterii calitative de evaluare; aplicații în învățământul primar.

g) Tipuri de rezultate școlare: cunoștințele acumulate, capacitatea de aplicare a cunoștințelor, dezvoltarea capacităților intelectuale, trăsăturile de personalitate și conduită. Competențele formate.

h) Formarea capacității de autoevaluare la elevi.

i) Factori perturbatori și erori în evaluarea școlară. Modalități de corectare.

7. Probleme teoretice și practice ale curriculumului. Reforma curriculumului în învățământul românesc

- a) Analiza conceptelor: curriculum, arie curriculară, ciclu curricular, conținut al învățământului, situație de învățare, curriculum centrat pe competențe.
- b) Relațiile și interrelațiile obiective-conținuturi-metode de predare-învățare-evaluare.
- c) Factori determinanți și surse generatoare în elaborarea curriculumului.
- d) Tipuri de curriculum: core curriculum (de bază, trunchi comun) - curriculum la decizia școlii; obligatoriu – opțional; formal – nonformal - informal; național-local.
- e) Orientări și practici noi în organizarea curriculumului: interdisciplinaritate, organizare modulară, organizare de tip integrat, curriculum diferențiat și personalizat.
- f) Produsele curriculare
  - 1. Produsele curriculare principale(Planul de învățământ, Programa școlară, Manualul școlar);
  - 2. Produsele curriculare auxiliare (materialele-suport, ghiduri, culegeri, manualul profesorului, suporturi multimedia, soft-uri educaționale etc.);
  - 3. Produse curriculare proiectate de cadrul didactic: planificarea calendaristică, proiectarea unităților de învățare, proiectul pedagogic al lecției).

8. Proiectarea pedagogică a activităților de instruire

- a) Conceptul de proiectare a instruirii; funcțiile proiectării pedagogice (anticipare, orientare, organizare, dirijare, reglare și autoreglare, decizie, inovare).
- b) Etapele proiectării pedagogice (analiza nevoilor și a resurselor, definirea obiectivelor/competențelor, selecția și structurarea conținuturilor, stabilirea strategiilor optime de acțiune, stabilirea criteriilor și a instrumentelor de evaluare).
- c) Niveluri ale proiectării: pe axă temporală (an școlar, semestru, unitate de învățare, lecție) și pe axă structurală (arie curriculară, disciplină de învățământ, temă, subiect); aplicații în învățământul primar.

9. Relații și interacțiuni educaționale. Abordarea psihosocială a educației școlare. Managementul clasei de elevi

- a) Clasa de elevi ca grup social: noțiunea de grup social, tipuri de grupuri (mici și mari); caracteristicile grupului școlar.
- b) Dimensiunile managementului clasei de elevi: ergonomică, psihologică, socială, normativă, operațională, inovatoare; aplicații în învățământul primar.
- c) Relațiile și interacțiunile educaționale în clasa de elevi: de intercunoaștere, de intercomunicare, socio-afective, de (inter)influențare; aplicații în învățământul primar.
- d) Gestionarea situațiilor de criză educațională în clasa de elevi: delimitări conceptuale, strategii de intervenție, disciplinarea pozitivă; aplicații în învățământul primar.

C. BIBLIOGRAFIE:

- Bîrzea, C. (coord.) - *Învățarea permanentă – prioritate a politicii educaționale din România*, ISE București, 2001
- Bocoș, M. (coord.), Jalba, G., Felegean, D., *Evaluarea în învățământul primar. Aplicații practice*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2004.
- Bocoș, M., Avram, I., Catalano, H., Someșan, E. (coord.), *Pedagogia învățământului primar. Instrumente didactice*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2009.
- Bocoș, M.-D., *Instruirea interactivă. Repere axiologice și metodologice*, Editura Polirom, Iași, 2013.
- Cerghit, I. - *Metode de învățământ*, ed. a IV-a, Ed. Polirom, Iași, 2007
- Cerghit, I. - *Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii*, Ed. Aramis, București, 2002
- Chiș, V. - *Pedagogia contemporană – pedagogia pentru competențe*, Ed. Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2005
- Cojocariu, M.V. - *Educație pentru schimbare și creativitate*, EDP, București, 2003
- Cojocariu, M.V. - *Teoria și metodologia instruirii*, EDP, București, 2004
- Cozma, T. - *O nouă provocare pentru educație: interculturalitatea*, Ed. Polirom, Iași, 2002
- Cosmovici, A., Iacob L. (coord.) - *Psihologie școlară*, Ed. Polirom, Iași, 1998
- Cerghit, I. - *Perfecționarea lecției în școala modernă*, EDP, București, 1983
- Cerghit, I. - *Metode de învățământ*, EDP, București, 1997
- Cerghit, I. (coord.) - *Prelegeri pedagogice*, Editura Polirom, Iași, 2001
- Cerghit, I. - *Metode de învățământ*, Ed. Polirom, Iași, 2006
- Cerghit, I. - *Sisteme de educație alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii*, Ed. Polirom, Iași, 2008
- Crețu, C. - *Curriculum diferențiat*, Ed. Polirom, Iași, 1998
- Crețu, C. - *Teoria curriculumului și conținuturile educației*, Ed. Universității Al. I. Cuza, Iași, 2000
- Cristea, S. - *Dicționar de pedagogie*, Editura Litera Educațional, Chișinău, 2002
- Cristea, S., Dragu A. - *Psihologie și pedagogie școlară*, Ovidius University Press, Constanța, 2003
- Cucoș, C. - *Psihopedagogie pentru examenul de definitivare și grade didactice*, Ed. Polirom, Iași. 1998/2005
- Cucoș, C. - *Pedagogie*, ed. a II-a, Ed. Polirom, Iași, 2002
- Cucos, C. - *Teoria evaluării*, Editura Polirom, Iași, 2008
- Golu P., - *Psihologia grupurilor sociale și a fenomenelor colective*, Ed. Miron, București, 2004
- Ionescu, M., Chiș V. - *Pedagogie. Suporturi pentru formarea profesorului*, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001
- Ionescu, M., Radu I. (coord.) - *Didactica modernă*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2001

- Ionescu, M. - *Instrucție și educație*, Vasile Goldiș University Press, Arad, 2005
- Iucu, R. B. - *Formarea cadrelor didactice. Sisteme, politici, strategii*, Ed. Humanis Educațional, București, 2004
- Iucu, R. B. - *Instruirea școlară, Perspective teoretice și aplicative*, Ed. Polirom, Iași, 2001
- Iucu, R. B. - *Managementul și gestiunea clasei de elevi. Fundamente teoretico-metodologice*, Ed. Polirom, Iași, 2000
- Iucu, R. B., Manolescu M. - *Elemente de pedagogie*, Ed. Universității din București, Credis, 2005
- Manolescu, M. - *Evaluarea școlară. Metode, tehnici, instrumente*, Ed. Meteor, București, 2006
- Manolescu, M. - *Curriculum pentru învățământul primar și preșcolar. Teorie și practică*, Ed. Universității din București, Credis, 2005
- Neacșu, I. - *Instruire și învățare*, ed. a II-a, EDP, București, 1999
- Nicola, I. - *Tratat de pedagogie școlară*, Ed. Aramis, București, 2003
- Niculescu, R.M. - *Teoria și managementul curriculumului*, Ed. Universității Transilvania, Brașov, 2000
- Oprea, C.L. - *Pedagogie. Alternative metodologice interactive*, Ed. Universității din București, 2003
- Panțuru, S. - *Elemente în teoria și metodologia instruirii*, Ed. Universității Transilvania, Brașov, 2002
- Păiși, Lăzărescu M. - *Psihologia educației copilului preșcolar și școlar mic*, Ed. Paralela 45, Pitești, 2005
- Păun, E. - *Școala – abordare sociopedagogică*, Ed. Polirom, Iași, 1998
- Păun, E., Potolea D. (coord.) - *Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri educative*, Ed. Polirom, Iași, 2002
- Pânișoară, I. O. - *Comunicarea eficientă*, ed. a III-a, Ed. Polirom, Iași, 2006
- Potolea D., Manolescu, M. - *Teoria și practica evaluării educaționale*, Ed. PIR, MEdC, București, 1995
- Potolea, D., Manolescu, M. - *Teoria și metodologia curriculumului*, Ed. PIR, MEdC, București, 1996
- Radu I.T., Ezechil L. - *Didactica. Teoria instruirii*, Ed. Paralela 45, Pitești, 2005
- Radu I.T. - *Evaluarea în procesul didactic*, EDP, București, 2008
- Răduț-Taciu, R., Bocoș, M.-D., Chiș, O. (coord.), *Tratat de management educațional pentru învățământul primar și preșcolar*, Editura Paralela 45, Pitești, 2015.
- Sălăvăstru, D. - *Psihologia educației*, Ed. Polirom, Iași, 2004
- Stan, E. - *Managementul clasei*, Ed. Aramis, București, 2006
- Stoica, A. (coord.) - *Evaluarea curentă și examenele, Ghid pentru profesori*, Ed. ProGnosis, București, 2001
- Stoica, A., Mihail R. - *Evaluarea educațională. Inovații și perspective*, Ed. Humanitas Educațional, București, 2006
- Tudorica, R. - *Managementul educației în context european*, Ed. Meronia, București, 2007
- Ungureanu, D. - *Teoria curriculumului*, Ed. Mirton, Timișoara, 1999
- Vlăsceanu, L., Neculau A., Miroiu A., Mărginean I., Potolea D. (coord.) - *Școala la răscruce. Schimbare și continuitate în curriculumul învățământului preuniversitar. Studii de impact*. Vol I și II, Ed. Polirom, Iași, 2002
- Voiculescu, E. - *Factorii subiectivi ai evaluării școlare. Cunoaștere și control*, Ed. Aramis, București, 2001
- Zlate, M. (coord.) - *Psihologia la răspântia dintre milenii*, Ed. Polirom, Iași, 2001
- *** OECD Analiza politicilor naționale în domeniul educației (trad.), MEN, București, 2000

Traduceri din literatura străină

- Adler A. - *Psihologia copilului greu educabil*, Ed. IRI, București, 1995
- Ausubel D. P., Robinson R. - *Învățarea școlară. O introducere în psihologia pedagogică*, EDP, București, 1981
- Botckin J., Elmandjira M., Malița M. - *Orizontul fără limite al învățării*, Ed. Politică, București, 1981
- Dave H.R. (sub red.) - *Fundamentele educației permanente*, EDP, București, 1991
- Dellors J. (coord.) - *Comoara lăuntrică. Raportul către UNESCO al Comisiei Internaționale pentru Educație*, Ed. Polirom, Iași, 2000
- Gagne R. M., Briggs L. - *Principii de design al instruirii*, EDP, București, 1977
- Gardner H. - *Inteligențe multiple. Noi orizonturi*, Ed. Sigma, București, 2006
- Geissler E. - *Mijloace de educație*, EDP, București, 1981
- Goleman D. - *Inteligența emoțională*, Ed. Curtea Veche, București, 2000
- Hainaut L. D. (coord.) - *Programe de învățământ și educație permanentă*, EDP, București, 1981
- Hayes N., Orell S. - *Introducere în psihologie*, București, 1997
- Monteil J. M. - *Educație și formare*, Ed. Polirom, Iași, 1997
- Meyer G. - *De ce și cum evaluăm ?*, Ed. Polirom, Iași, 2004
- Peretti A. D. - *Educația în schimbare*, Ed. Spiru Haret, Iași, 1996
- *** Agenția Națională SOCRATES - *Combaterea eșecului școlar*, EDP, București, 1996